

indrømme, at § 105 i det ærede Medlem fra Assens' Affattelse ikke giver nogen som helst Sikkerhed for en Forandring af § 32, der gennemfører Forholdstalsvalg. Jeg forstaar ikke, at Højre ud fra sit Standpunkt kan stemme for § 105. Men det maa de Herrer selv afgøre; jeg har kun gjort dem opmærksomme paa det virkelige Forhold, og det er, at der i § 105 ikke tales om Forandring af § 32 i Grundloven, at den aldeles ikke giver Adgang til Forholdstalsvalg, slet ikke aabner Mulighed derfor, men at denne Valgkredslov kan træde i Kraft, hvis vi enes om et underordnet Punkt i Grundloven, der vedrører et helt andet Punkt.

Saa talte det ærede Medlem fra Assens om Odense-Programmet af 1905 og sagde, at jeg skulde hellere opfordre Regeringen til at overholde det. Det ærede Medlem ved meget godt — og jeg har udførligt udviklet det ved første Behandling og behøver for saa vidt ikke at gentage det —, at Odense-Programmet netop kun blev formet, som det blev, fordi Venstre-reformpartiet den Gang stod paa det Standpunkt, det strenge Alternativ: enten Grundlovens Opfyldelse til Bogstaven eller en Ændring af Grundloven, og fordi der den Gang ikke syntes at være nogen anden Vej fremad. Og Odense-Programmets Mænd, der vilde en Løsning af dette Spørgsmaal, vedtog derfor at gaa en af de to Veje, som vare de eneste farbare. Men dette Odense-Program blev skrevet af en ærlig Interesse for at faa en retfærdigere Valgkredsordning. Saa snart derfor Venstre-reformpartiet opgav dette strenge Alternativ, viste der sig en anden Udvej, ad hvilken det ærede Medlem fra Assens gik i Spidsen, og hvor de Radikale, der da vare Opposition, inden de kom til Regeringen, fulgte. Det her foreslaaede, sagde jeg ved første Behandling, og jeg gentager det her, skønt det er overflødig, er saa stærk en Tilmærkelse til Odense-Programmets Gennemførelse som overhovedet mulig under de nuværende Forhold, hvor det store Flertal i Tinget erklærer sig imod at opfylde Grundlovens § 32 efter Bogstaven.

Det ærede Medlem fra Assens sagde, at naar han ikke kunde gaa med til en midlertidig Valgkredssamlægning uden at faa Sikkerhed for en Grundlovsforandring, var det, for at man ikke stadig skulde glide opad med Tingets Medlemstal. Jeg tror ikke, den Forklaring er rigtig, thi det er dog dette Tings Flertal altid Herre over. Der bliver ikke lavet nye midlerti-

dige Valgkredslove med flere Rigsdagsmænd, end dette Tings og det andet Tings Flertal og Regeringen ville. Det ærede Medlem fra Assens behøver ikke at være saa bange for Fremtiden, han behøver ikke at have saa ringe Tillid til Fremtidens Folketing og Landsting med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt de skulde gaa med til et større Medlemstal end paa nogen Maade nødvendigt, et større Medlemstal, end de selv ville. Jeg skal sige, hvad der efter min Overbevisning er den sande Grund til, at de ikke ville gaa med til denne Foranstaltning som en midlertidig Foranstaltning. De ere bange for, at Valgkredsnes Ligestorhed skal blive slaaet fast. Det er ikke Medlemstallets Størrelse, de ere bange for, men Ligestorheden. De ere bange for, at hvis vi nu gennemføre en midlertidig Valgkredslov, som stærkt nærmer sig til, at Valgkredsene blive lige store, maa vi før eller senere komme til en Valgkredsrevision, maaske uden Forøgelse af Medlemstallet, men med Gennemførelsen af Valgkredsnes Ligestorhed. Det ere de Herrer fra den Side bange for, de Herrer, som nu i Kraft af en uretfærdig og ulige Valgkredsordning ere meget stærkere her, end de skulde være. Det, de frygte, er, at den lige og almindelige Valgret skal naa frem til Gennemførelse. Der ligger Hunden begravet, deri stikker Humlen, det er den Ængstelse, jeg stadig har sporet hos dem.

Nu sagde det ærede Medlem til sidst, at han er gaaet med til meget, og at der her er Tale om 15 nye Kredse. Jeg indrømmer, at der ved Udvalgsarbejdet samtidig med, at der er kommet nye jyske Kredse, er kommet en ny københavnsk Kreds. Jeg er ikke det ærede Medlem og hans Parti saa taknemmelig herfor. Det er meget smukt, at København og Omegn nu faar 8 Kredse i Stedet for, at der i Efteraaret kun var Tale om 7; men hvad nytter det, naar de 8 Kredse ere som de 8 Fugle paa Taget. Den Gavmildhed er ikke stor, at det ærede Medlem i Vintrens Løb i Stedet for 7 Fugle paa Taget giver København 8 Fugle paa Taget, jeg vilde strengt taget foretrække 6 Kredse i Haanden.

Rode: De ærede Medlemmer, for hvem det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) er Ordfører, have valgt at stille deres Ændringsforslag som et samlet Optryk af den gældende Valglov, saaledes at Ændringerne ere indførte heri. Dette har den Mangel, at det er vanskeligt at se,